

Õppekava „Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega”

TÄIENDUSKOOLITUSASUTUSE NIMETUS: Idee Turg OÜ

ÕPPEKAVA NIMETUS: Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega*

Õppetöö õppekaval „Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega” toimub kahes moodulis: 1) „Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega”; 2) „Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale”.

ÕPPEKAVARÜHM: Juhtimine ja haldus

ÕPPEKAVA KOOSTAMISE ALUS: Kutsestandard „Väikeettevõtja, tase 5” – kompetentsid: B.3.1 Äritegevuse kavandamine; B.3.2 Äritegevuse käivitamine; B.3.5 Majandusarvestus; B.3.6 Juhtimine. Kutsestandard „Raamatupidaja, tase 5” – kompetentsid: B.3.1 Finantsarvestus; B.3.2 Maksuarvestus.

EESMÄRK: Koolituse lõpuks on õppija omandanud vajalikud baastadmised ning -oskused loomaks oma ettevõtet ja koostanud äriplaani. Lisaks eeltoodule on eesmärgiks anda õppijale vajalikud baastadmised ning -oskused korraldada mikro- ja väikeettevõtte raamatupidamist.

ÕPIVÄLJUNDID (koolituse lõpuks õppija):

Moodul 1: Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega

- kaardistab äriidee;
- koostab äriplaani.

Moodul 2: Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale

- koostab mikro- või väikeettevõtte lihtsustatud raamatupidamise sise-eeskirja;
- kirjendab ja dokumenteerib lihtsamaid, igapäevase rutiinse äritegevuse käigus toimunud majandussündmusi;
- koostab lühendatud raamatupidamise aastaaruandeid, võttes aluseks Eesti finantsaruandluse standardi;
- oskab arvestada maksud ja maksed vastavalt kehtivatele seadustele.

SIHTGRUPP: Alustavad ja vähesel määral tegutsevad ettevõtjad, ettevõtlushuvilised, kel on huvi alustada ettevõtlusega ning soov õppida koostama äriplaani ja huvi tundma õppida raamatupidamise põhitõdesid ja korraldada (oma) mikro- või väikeettevõtte raamatupidamist ise.

ÕPPE ALUSTAMISE TINGIMUSED: Arvuti ja interneti kasutamise baastadmised ja -oskused. Eesti keele oskus vähemalt B1 tasemel.

ÕPPE KOGUMAHT: 178 akadeemilist tundi, millest 104 akadeemilist tundi on auditoorset tööd ja 74 akadeemilist tundi iseseisvat tööd.

ÕPPEKESKKOND:

- Õppeklassid, kus on olemas data-projektorid, pabertahvlid, kõlarid, WIFI, moodullauad, ergonoomilised toolid. Vajadusel tagame õppijale koolitusklassis kasutamiseks sülearvuti ning soovi korral on võimalik kasutada printimise ja skaneerimise teenust (A5, A4, A3) ning lamineerimist (A3, A4, A5, A6). Õppijate kasutuses on puhkenurk, kus saab kasutada tasuta kohvimasinat ning veeautomaati.
- Veebikeskkond, kus koolitaja on reaajas pildi ja heliga ning jagab oma ekraani õppijatega. Õppijatel on võimalik osaleda koolitusel pildi ja heliga ning kasutada vestlusakent. Vajadusel saab õppija jagada enda arvutiekraani koolitajaga. Veebikoolituse puhul kasutatakse kahte virtuaaltahvlit (üldine tahvel ja ülesannete tahvel), millest tekib õppijale lisaks õppematerjalidele täiendav ning toetav lisamaterjal.

Õppekava „Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega”

- Tutvu õppekeskkonna tingimustega põhjalikumalt Idee Turg koduleheküljel („koolitused“ → „õppekeskkond“).

ÕPPEVAHENDID: Koolitaja poolt jaotatavad õppematerjalid paber kandjal ja/või digitaalsel kujul. Soovi korral tagatakse õppijale koolitusklassis kasutamiseks sülearvuti (soovist teada andmine vähemalt kaks tööpäeva enne koolituse algust e-kirjaga aadressile info@ideeturg.ee). Veebikeskkonnas koolitusel osalemiseks võimaldatakse vajadusel õppijal koolitusperioodiks kasutada tasuta koolitusasutuse sülearvutit (edastame pakiautomaadi või kulleriga; soovist teada andmine vähemalt viis tööpäeva enne koolituse algust e-kirjaga aadressile info@ideeturg.ee). Lisaks kasutatakse interaktiivseid veebikeskkondi õpitu kinnistamiseks.

ÕPPEPROTSESS: Auditoorne ja iseseisev töö. Iseseisev töö toimub auditoorse õppe vahelisel ajal. Üldjuhul toimub auditoorne töö üks kuni neli korda nädalas tööpäeviti ajavahemikul 10:00-17:00. Koolituse kuupäevad on kajastatud Idee Turg OÜ koduleheküljel koolituskalendri alalehel.

ÕPPESISU:

Moodul 1: *Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega (mooduli kogumaht 100 akadeemilist tundi, millest 56 akadeemilist tundi on auditoorset tööd ja 44 akadeemilist tundi iseseisvat tööd)*

- ettevõtlikkus ja ettevõtja roll majanduses
- ettevõtja isikuomadused
- ettevõtluse olemus ja eesmärk
- äriidee valem
- äriidee allikad (sh frantsiis) ja selle analüüs
- äriideest äriplaani
- ettevõtja toetuse taotlemise võimalused (EVAT, RTK, Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus, PRIA jt)
- äriplaani struktuurid ja koostamise põhimõtted (sh millele eriliselt tähelepanu pöörata)
- äriplaanis esinevad peamised probleemid ning sagedased vead (sh nende ennetamisvõimalused)
- äriseadustik ja muud olulised õigusaktid (sh TTOS, RPS, TLS, VÕS, IKS jt)
- ettevõtte juriidilised vormid ja nende erinevused
- ettevõtte tegevusala (EMTAK koodi valimine)
- ärinime valik ja seda mõjutavad tegurid
- juriidiline- ja tegevuskoha aadress
- ettevõtte loomise etapid (sh registreerimine)
- toodete ja teenuste kirjeldamine lähtuvalt sihtrühmast, müügiosakaalude leidmine
- tootmise ja teenindamise põhiprotsess ning tarnimine
- garantiitingimused
- erinõuetega tegevusalad (sh litsentsid, majandustegevusteated, tegevusload)
- kvaliteedi ja kliendirahulolu tagamise võimalused
- töötervishoiu ja tööohutuse alane korraldus ettevõttes
- tüüpklientide (era- ja ärikliendid) kirjeldus ja sihtrühma määratlus (sh erakliendi puhul seostamine rahvastikupüramiidiga)
- SWOT analüüs (tugevused, nõrkused, võimalused, ohud)
- ärikeskkond (mis mõjutab ettevõtlust, kuid mida ettevõtja ise otseselt mõjutada ei saa)
- riskianalüüs (ohtude ja nõrkuste kaardistamine, nende hindamine ja maandamise/ennetamise võimalused)
- konkurentsianalüüs (sh otsesed, kaudsed ja potentsiaalsed konkurendid) ja konkurentsieelised arengukavade (sh KOV, ministriumid) tõlgendamine ja seostamine äriplaaniga
- OSKA raportite analüüs ja seostamine äriplaaniga
- kutsestandardid ja nende vajalikkus ettevõtluses

Õppekava „Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega”

- personal ja koostööpartnerid (sh töökuulutus, tööaeg, ametinimetus, tööülesanded)
- tööõigus (töölepingu, käsunduslepingu ja töövõtulepingu olemus ja erisused, sõlmimine, õigused ja kohustused)
- tööjõukulude arvestus ja töötajatega seotud maksud ning maksed
- ettevõtja turundamisvõimalused (sh digiturundus ja traditsiooniline turundus, müügi- ja jaotuskanalid)
- omahinna arvutamine (sh kulude planeerimine ja amortisatsiooni arvestamine)
- müügihinna planeerimine ja arvutamine (sh tulude planeerimine)
- arveldamise võimalused
- maksunduse alused (sh käibemaks ja käibemaksukohustuslane)
- raamatupidamise põhialused
- finantsproгноoside koostamine (bilanss, kasumiaruanne, rahavoogude aruanne)
- ettevõtte tegevuse käivitamise kava
- äriplaani lisades kajastatavad dokumendid
- näpunäited äriplaani esitlemiseks ja kaitsmiseks (sh liftikõne)
- vajalikud infokanalid ja tugistruktuurid ettevõtjale

Moodul 2: Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale (mooduli kogumaht 78 akadeemilist tundi, millest 48 akadeemilist tundi on auditoorseid tööd ja 30 akadeemilist tundi iseseisvat tööd)

- raamatupidamise seadus ja Eesti finantsaruandluse standard (EFS)
- raamatupidamise korraldamine, ülesanded, alusprintsipiid
- algdokumendid ja nõuded nendele
- e-arvete mõiste ja nende edastamise ja vastuvõtmise võimalused
- majandustehingud ja nende muudatuste mõju finantselementidele
- kontod ja kontoplaan
- kahekordne kirjendamine ja lausendite koostamine
- varade, kohustiste ja omakapitali arvestus
- kulude ja tulude arvestus
- töötasu arvestamine
- baasteadmised maksundusest ning maksundust reguleerivad õigusaktid
- majandusaasta aruanne, tegevusaruanne, raamatupidamise aastaaruanne (bilansi, kasumiaruande, lisade koostamine)
- raamatupidamise sise-eeskirja olemus ja koostamise põhimõtted
- raamatupidamisprogrammide tutvustus (sh põhjalikum ülevaade SmartAccountsist)

ÕPPEMEETODID:

- **Auditoorne õpe 104 ak t:** kaasav loeng, diskussioon, rühmatöö (ajurünnak, mosaiikrühm jne), rollimäng, juhtumianalüüs, probleemipuu, Osterwalderi mudel, praktilised ülesanded
- **Iseseisev töö 74 ak t:** äriplaani koostamine ning raamatupidamise sise-eeskirja koostamine ja ülesannete lahendamine vastavalt õppematerjalidele

ÕPPEMATERJALIDE LOEND:

- **Kohustuslik õppematerjal:** Koolitaja poolt välja töötatud õppematerjalid, mis jagatakse õppijatele koolituse käigus paberikandjal ja/või edastatakse e-posti teel. Äriseadustik. Raamatupidamise seadus. RTJ 1 (Raamatupidamise aastaaruande koostamise üldpõhimõtted). RTJ 2 (Nõuded informatsiooni esitlusviisile raamatupidamise aastaaruandes).
- **Soovituslik õppematerjal:**
 - Alver, L. & Alver, J. (2017). *Finantsarvestus*. (3. trükk). Tallinn: OÜ Deebet.
 - Bland, D. J. & Osterwalder, A. (2021). *Äriideede testimine*. Tallinn: AS Äripäev.
 - Elling, T. (2019). *Käibemaks*. Harku vald: KMS OÜ.

Õppekava „Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega”

- Jarvis, P. (2020). *Ühe inimese ettevõtte*. Tallinn: Loogiline OÜ (FTE kirjastus).
- Keskküla, J. (2020). *Finants- ja maksuarvestus*. (3. trükk). Tallinn: NovareInvest Raamatupidamisteenused.
- Keskküla, J. (2020). *Maksuarvestuse ülesannete kogu*. (2. trükk). Tallinn: NovareInvest Raamatupidamisteenused.
- Osterwalder, A., Pigneur, Y., Bernarda, G. & Smith, A. (2019). *Väärtuspakkumise disain*. Tallinn: AS Äripäev.
- Otsus-Carpenter, M. (2018). *Väikeettevõtte raamatupidamine*. Tallinn: AS Äripäev.
- Pisano, G. P. (2020). *Ettevõtte loov arendamine*. Tallinn: AS Äripäev.
- Pärenson, J. & Pärenson, T. (2022). *Agiilse projektijuhi meistriklass. 5 sammu eduni*. Tallinn: Bär&Sons OÜ.
- Suppi, K. (2023). *Ettevõtlus. Õpik-käsiraamat*. Tartu: Atlex.
- Zhuo, J. (2020). *Juhiks saamine*. Tallinn: AS Äripäev.
- Tikk, J. (2016). *Finantsarvestus*. Tallinn: AS Pakett.
- Vaynerchuk, G. (2019). *Nii lüüakse läbi*. Viimsi: Million Mindset OÜ.

HINDAMINE EHK ÕPPE LÕPETAMISE TINGIMUSED:

- **Hindamismeetodid:**
 - Moodul 1:** *Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega*
 - 1) Osterwalderi mudeli tagasisidestamine;
 - 2) koolituse käigus valminud äriplaani tagasisidestamine.
 - Moodul 2:** *Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale*
 - 1) koolituse käigus valminud raamatupidamise sise-eeskirja tagasisidestamine;
 - 2) kompleksülesande lahendamine ja tagasisidestamine (avatud küsimused; valikvastustega küsimused; situatsioonülesannete lahendamine).
- **Hindamiskriteeriumid:**
 - Moodul 1:** *Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega*
 - 1) õppija on vastanud Osterwalderi mudelis olevale 9 küsimusele;
 - 2) õppija on koostanud äriplaani vastavalt etteantud äriplaani formaadile ning käsitlenud kõiki peatükke vähemalt miinimumnõuetele, mis on kajastatud koolitaja poolt antud õppematerjalis.
 - Moodul 2:** *Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale*
 - 1) õppija on koostanud raamatupidamise sise-eeskirja vastavalt etteantud formaadile ning käsitlenud kõiki peatükke vähemalt miinimumnõuetele, mis on kajastatud koolitaja poolt antud õppematerjalis;
 - 2) kompleksülesanne on lahendatud õppija poolt lähtuvalt järgmisest: kirjeldab finantsarvestuse põhimõtteid (alusprintsiipe) ning seostab neid majandussündmustega, lähtudes kehtivatest õigus- ja normatiivaktidest mikro- ja väikese suurusega majandusüksustele; koostab finantsaruanded, kasutades erialast sõnavara, võttes aluseks kirjendatud ja dokumenteeritud majandussündmused ning lähtudes kehtivatest standarditest; arvestab ettenähtud maksud ja maksed vastavalt Eesti Vabariigis kehtivale seadusandlusele.
- Hindamine on mitmeeristav.

VÄLJASTATAVAD DOKUMENDID:

- **TUNNISTUS**, kui õpiväljundid on saavutatud.
- **TÕEND**, kui õpiväljundeid ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse vastavalt osaletud kontakttundide arvule.

Õppekava „Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega”

KOOLITAJATE KVALIFIKATSIOON:

Moodul 1: *Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega*

Moodul 2: *Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale*

Liina Laanemets on Idee Turg tegevjuht ja koolitaja, kes omandanud rakenduskõrghariduse *cum laude* majandusarvestuse erialal aastal 2015 Lääne-Viru Rakenduskõrgkoolis ning kaitsenud lõputöö finantsanalüüsi valdkonnas teemal “AS Eesti Post finantsnäitajate võrdlev analüüs”. Samuti täiendanud end vahetusüliõpilasena aastal 2013 Portugalis, õppides juhtimis- ja kuluarvestust kõrgkoolis Instituto Superior de Contabilidade e Administracao de Lisboa. Lõpetanud aastal 2020 Eesti Maaülikoolis finantsjuhtimise magistrantuuri ning kaitsenud magistritöö teemal “Pühaste Pruulikoda OÜ võrdlev finantsanalüüs aastatel 2015-2018”.

Hetkel õpib Liina kahes ülikoolis korraga. Alates aastast 2018 Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudis kutseõpetaja bakalaureuse õppes (õppeained läbitud; bakalaureuse töö kirjutamine pooleli; planeeritud kaitsmine 2023) ning omandab teist magistrakraadi alates aastast 2021 Eesti Maaülikoolis ettevõtluse ning ökonomika erialal (õppeained läbitud; magistritöö kirjutamine; planeeritud kaitsmine 2023). Liina on läbinud koolitaja koolituse mahus 160 akadeemilist tundi aastal 2017. Liina täiendab aktiivselt enda teadmisi ja oskusi läbi erinevate täiendkoolituste, mis on seotud ettevõtluse ning õpetamisega.

Varasemalt on ta töötanud spetsialistina e-arvete valdkonnas, koolitus- ja müügijuhina, raamatupidajana, majandustoimetuse ajakirjanikuna erinevates meediaväljaannetes ning keskkoolides ettevõtluse, majanduse ja raamatupidamise õpetajana. Samuti on ta ülikoolide juures külalislektoriks. Liina on juhendanud üle 2000 äriplaani ning hetkel on lisaks tegevjuhi ja koolitaja rollile ka alustavate ettevõtjate mentor. Tutvu Liina CV-ga Idee Turg OÜ koduleheküljel www.ideeturg.ee/koolitajad/.

Moodul 1: *Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega*

Ave Saarist on Idee Turg koolitusjuht ja koolitaja. Ave Saarist on lõpetanud aastal 1989 Tartu Pedagoogilise Kooli, kus sai algklasside õpetaja kvalifikatsiooni. Lisaks läbinud sisekoolitaja õppe edasijõudnutele (Tallinna Ülikool), projektipõhised juhtimis- ja koordineerimisalased koolitused (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), dokumendihalduse standardite koolituse (Tallinna Tehnikaülikool), keskkonnajuhtimissüsteemi juurutamise koolitused (Integre OÜ), meeskonnatöö erinevad koolitused (Kangur Koolitus OÜ, Belbin Eesti) ning palju muid erinevaid enesearengu- ja täiendkoolitusi.

Omab pikaajalist töökogemust riigiettevõtetes (Keskkonnaministeerium ja selle haldusala), kus on töötanud muuhulgas ka pearaamatupidajana, süvitsi tegelenud kliendihalduse koordineerimise ja juhtimisega, kliendi rahulolu- ja soovitusindeksi süvaanalüüsiga, e-teenuste ülesehitamise ja juhtimisega, osalenud erinevate rahvusvaheliste projektide töös, on tegev olnud seaduseelnõude töörühmades, keskkonnajuhtimissüsteemi juurutamises ja riigiettevõtte dokumendihaldussüsteemide uuendamises ja uute kasutuselevõtus. Viinud läbi selles haldusalas erinevaid sisekoolitusi, olnud mentor alustavatele töötajatele.

Omab ka *startup*’i kogemust olles töötanud idufirmas, mis tegeles õigusabiteenuste osutamisega ja erinevate õigusabirobotite ehitamisega, muuhulgas juhtinud ja koordineerinud ettevõtte klienditoe tegevusi. Kuna Ave on osalenud nii riigiettevõtte kui ka eraettevõtluses idufirma töös, oskab näha laiemat pilti ja on saanud laialdased kogemused mõlema valdkonna poolt. Idee Turg koolituskeskuses töötades on Ave juhendanud ja tagasisidestanud ka hulgaliselt äriplaane. Ave täiendab aktiivselt enda teadmisi ja oskusi läbi regulaarse erialakirjanduse lugemise, mis on seotud ettevõtluse,

Õppekava „Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega”

juhtimise, *coachingu* ja andragoogikaga. Tutvu Ave CV-ga Idee Turg OÜ koduleheküljel www.ideeturg.ee/koolitajad/.

Moodul 2: Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale

Marika Kaselo on hariduselt raamatupidaja ja kutsepedagoog. Lõpetanud Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli majandusarvestuse eriala (1986) ja Tallinna Ülikooli haridusteaduste kutsepedagoogika magistriõppe (2013). Marikale on omistatud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku kutseõpetaja 7. tase. Ta on läbinud täiskasvanute koolitaja ja juhendaja täiendõppe.

Marika Kaselo aktiivne koolitajatöö erinevatel ettevõtluse ja turundusega seotud ainete õpetamisel algas 1995. aastal ja ta on olnud koolitaja mitmetes täiskasvanute koolitamisega ja täiendõppega seotud õppeasutustes, sh lektor Tallinna Majanduskoolis ja õppejõud Sisekaitseakadeemias. Õppejõuna töötades majandusainete õpetamisele lisaks koordineeris õppijate ettevõtluspraktikat, osales hariduslikes projektides ning arendus- ja teadustöös.

Majandusarvestusega seotud ainete õpetamisel on abiks raamatupidamisalased töökogemused nii avalikus kui erasektoris. Täiendanud praktilisi teadmisi-oskusi dokumendihalduse ja personalitöö valdkonnas töötamisega. Tutvu Marika CV-ga Idee Turg OÜ koduleheküljel www.ideeturg.ee/koolitajad/.

Õppekava koostatud ja kinnitatud: 27.09.2017

Viimati muudetud ja kinnitatud: 10.03.2023

**Juhime tähelepanu, et õppekava „Ettevõtluse ja raamatupidamise baaskoolitus äriplaani koostamisega” on loodud kahe õppekava (Ettevõtlusega alustamise koolitus äriplaani koostamisega; Raamatupidamise ABC alustavale ettevõtjale) põhjal. Kui olete huvitatud ainult ühest moodulist, on võimalik registreeruda konkreetsele koolitusele. Eraldiseisvad õppekavad on välja toodud täienduskoolitusasutuse Idee Turg OÜ koduleheküljel („koolitused” -> „õppekavad”). Koolitustele on võimalik registreeruda täienduskoolitusasutuse Idee Turg OÜ koduleheküljel („koolitused” -> „koolituskalender”).*

Antud õppekava on intellektuaalne omand, sellest tulenevalt on keelatud ilma Idee Turg OÜ allkirjaõigusliku esindaja kirjaliku nõusolekuta dokumendi mistahes osa mehhaaniliste või elektrooniliste vahenditega reprodutseerida ega muul viisil paljundada, kaasa arvatud fotopaljundus, informatsiooni talletamine, kontaktkooperimine.